

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Κυριακή 4 Δεκεμβρίου 2016

A1. Το κείμενο αναφέρεται στη διαμόρφωση μιας νέας ευρωπαϊκής ταυτότητας παρά τα οικονομικο-πολιτικά προβλήματα στη διαδικασία της ευρωπαϊκής σύγκλισης. Σύμφωνα με τον συγγραφέα η ταυτότητα αυτή υιοθετείται κυρίως από τη σπουδάζουσα νεολαία, η οποία, σε αντίθεση με την προηγούμενη γενιά, εμφορείται από πολυπολιτισμική συνείδηση και συμπεριφορά. Η γενιά αυτή αποκαλείται «γενιά Erasmus» και θεωρείται ότι θα συμβάλει καταλυτικά στην αλλαγή της λειτουργίας της Ευρώπης, υιοθετώντας νέους τρόπους διακυβέρνησης. Ακολούθως, επισημαίνεται ότι το άνοιγμα της ευρωπαϊκής αγοράς διευκόλυνε τις σπουδές των νέων στα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια, οι οποίοι αποκτούν διεθνή παιδεία και στη συνέχεια στελεχώνουν επιχειρήσεις σε όλο τον ευρωπαϊκό χώρο. Καταληκτικά, ο συγγραφέας εντοπίζει το ενοποιητικό στοιχείο των Ευρωπαίων όχι στα χαρακτηριστικά της εθνικής τους ταυτότητας, αλλά στην στην πίστη τους σε κοινές αξίες.

B1.

α. Λάθος

β. Σωστό

γ. Σωστό

δ. Σωστό

ε. Λάθος

B2.α.

Πλαγιότιτλος

«Η διαμόρφωση μιας νέας ευρωπαϊκής ταυτότητας με αιχμή τη σπουδάζουσα νεολαία»

Δομικά στοιχεία

Θεματική περίοδος: «Μια νέα ευρωπαϊκή ταυτότητα διαμορφώνεται στη Γηραιά Ήπειρο».

Λεπτομέρειες/σχόλια: «Σιωπηρά, μέσα από την καθημερινότητα ... Γερμανοί, Γάλλοι ή Ιταλοί».

Περίοδος κατακλείδα: Δεν έχει

β. Ο τρόπος πειθούς που χρησιμοποιείται είναι η επίκληση στην αυθεντία. Ο συγγραφέας επικαλείται τις απόψεις του καθηγητή Στέφαν Βολφ (σε ευθύ και πλάγιο λόγο) με σκοπό να προσδώσει στις θέσεις του κύρος και αξιοπιστία.

B3.

α. Συνώνυμα

έντονο = δυνατό, οξύ

διαμορφώνεται = δημιουργείται, διαπλάθεται

διαρκώς = συνεχώς

εξακολουθούν = συνεχίζουν

νεφελώδες = θολό, ασαφές

β. Περίοδοι λόγου

- Η ευρωπαϊκή **ενοποίηση** πρέπει να γίνει όχι μόνο σε οικονομικό, αλλά και σε κοινωνικό επίπεδο.
- Η έλλειψη οικολογικής **συνείδησης** είναι ένας από τους σημαντικότερους λόγους της καταστροφής του περιβάλλοντος.
- Στους παγκόσμιους διαγωνισμούς οι συμμετέχοντες έχουν διαφορετική **εθνικότητα**.
- Στο μαθητικό συμβούλιο σημειώθηκαν πολλές **τριβές** μεταξύ των μελών με αποτέλεσμα να μην ληφθεί καμία απόφαση για την επικείμενη εκδρομή.
- Πολλοί είναι εκείνοι που λανθασμένα **συσχετίζουν** την απόκτηση πλούτου με την ουσιαστική ευτυχία.

B4.

α. Μεταρροπή ενεργητικής σύνταξης σε παθητική:

- Μια ευρωπαϊκή ταυτότητα **διαμορφώνεται** σιωπηρά από την καθημερινότητα στο πλαίσιο των ανοιχτών συνόρων της Ευρώπης.
- Η ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών και ανθρώπων στην Ε.Ε. **διευκολύνθηκε** από τη δημιουργία μιας ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς.

β. Τα δύο ερωτήματα στην αρχή της παραγράφου προϊδεάζουν για το θέμα που θα αναλυθεί, αλλά και καλλιεργούν τον προβληματισμό του αναγνώστη αναφορικά με τα κοινά χαρακτηριστικά του ευρωπαίου πολίτη.

Προλογος

Κυρίες και κύριοι,

Φίλες και φίλοι,

με αφορμή την εκδήλωση που διοργανώνει το σχολείο μας με θέμα την Ευρωπαϊκή Ένωση θα ήθελα στην εισήγησή μου να αναφερθώ σε ορισμένα ζητήματα τα οποία θεωρώ μείζονος σημασίας για το παρόν και το μέλλον αυτού του υπερεθνικού οργανισμού. Το ένα ζήτημα είναι οι αξίες που πρέπει να καλλιεργηθούν στον ευρωπαϊκό χώρο προκειμένου να διαμορφωθεί μια κοινή ευρωπαϊκή συνείδηση. Το άλλο ζήτημα αφορά στον καταλυτικό ρόλο που διαδραματίζει το εκπαιδευτικό σύστημα στην προώθηση και την υλοποίηση αυτών των αξιών.

Κύριο μέρος

α' Ζητούμενο: Ποιες αξίες χρειάζεται να καλλιεργηθούν για τη διαμόρφωση κοινής ευρωπαϊκής συνείδησης:

Όλοι γνωρίζουμε ότι η ευρωπαϊκή κοινότητα οικοδομήθηκε πάνω στα ερείπια του Β' παγκοσμίου πολέμου με βασικούς στόχους την ειρήνη, τη συνεργασία και την ευημερία των ευρωπαϊκών χωρών. Όμως, από τότε μέχρι σήμερα διαπιστώνεται ότι η Ευρώπη σε πολλά σημεία έχει αποκλίνει από τις βασικές της αρχές. Παράλληλα, για ένα σημαντικό ποσοστό ευρωπαίων πολιτών η έννοια της κοινής ευρωπαϊκής συνείδησης είναι σχεδόν άγνωστη ή ασαφής. Έτσι, κρίνεται αναγκαία η επανατροφοδότηση σημαντικών ανθρωπιστικών αξιών, οι οποίες θα διευκολύνουν τη διαμόρφωση μιας ενιαίας ευρωπαϊκής ταυτότητας.

Οι σημαντικότερες από τις αξίες αυτές είναι:

- **Η δημοκρατία.** Είναι σε όλους μας γνωστό ότι παρά τις δυσλειτουργίες του το δημοκρατικό πολίτευμα έχει τα λιγότερα μειονεκτήματα σε σύγκριση με τα υπόλοιπα είδη πολιτευμάτων.
- **Η ειρήνη.** Σε έναν κόσμο που δοκιάζεται από πολέμους, η αξία της ειρήνης είναι περισσότερο επίκαιρη από ποτέ. Η Ευρώπη, έχοντας περάσει μέσα από δύο αιματηρούς παγκοσμίους πολέμους, καλείται να ενισχύσει το φιλειρηνικό αίσθημα και να προωθήσει τον διακρατικό διάλογο για τον περιορισμό των πολεμικών συγκρούσεων.
- **Τα ανθρώπινα δικαιώματα.** Παρά τη συνταγματική τους κατοχύρωση σε πολλά ευρωπαϊκά κράτη γίνεται παραβίασή τους. Πολλοί συμπολίτες μας στερούνται αναφαίρετα δικαιώματα όπως της εργασίας, της αξιοπρεπούς διαβίωσης, του σεβασμού της προσωπικότητάς τους.
- **Η αρετή της ανεκτικότητας.** Είναι η αξία εκείνη που θα συμβάλει στη συναδέλφωση των λαών και στον περιορισμό των κρουσμάτων φυλετικού και κοινωνικού ρατσισμού που εκδηλώνονται στις περισσότερες ευρωπαϊκές κοινωνίες.

- **Η αλληλεγγύη.** Η αύξηση της κοινωνικής συνοχής και της αλληλοκατανόησης είναι αξίες που χρειάζεται να ενδυναμωθούν, αν στοχεύουμε σε μια Ευρώπη με κοινωνικό και ανθρωπιστικό πρόσωπο.
- **Ο πολιτισμός.** Η Ευρώπη έχει να επιδείξει μία από τις πλουσιότερες πολιτιστικές παραδόσεις σε όλο τον κόσμο. Χρειάζεται, λοιπόν, αυτή η πολιτιστική κληρονομιά όχι μόνο να διατηρηθεί, αλλά και να εξελιχθεί μέσα από τη γόνιμη ανταλλαγή πολιτιστικών στοιχείων.

β' ζητούμενο: Ποιος είναι ο ρόλος της εκπαίδευσης στην υλοποίηση των αξιών αυτών;

Σε αυτό το σημείο, κυρίες και κύριοι, θα ήθελα να τονίσω τον ρόλο της εκπαίδευσης στην ευόδωση των στόχων αυτών. Είναι, άλλωστε, γνωστό ότι το σχολείο ως βασικός φορέας κοινωνικοποίησης και μετάδοσης της γνώσης, έχει τη δυνατότητα να διαπλάσει τον χαρακτήρα και τον τρόπο σκέψης των νέων. Ειδικότερα, οι προσπάθειες διαμόρφωσης μιας κοινής ευρωπαϊκής συνείδησης πρέπει να έχουν διακρατικό χαρακτήρα και τα εκπαιδευτικά συστήματα, πέρα από τους στόχους που θέτουν σε εθνικό επίπεδο, θα πρέπει να κινούνται γύρω από ορισμένους κοινούς άξονες. Μερικά από τα χαρακτηριστικά του ευρωπαϊκού χαρακτήρα της εκπαίδευσης είναι:

- **Η έμφαση στη γλωσσομάθεια,** η οποία είναι αναγκαία στους νέους της Ε.Ε. Πλέον ένα μεγάλο μέρος της νεολαίας ταξιδεύει στην Ευρώπη για λόγους εκπαιδευτικούς, επαγγελματικούς ή αναψυχής. Συνεπώς, η εκμάθηση ξένων γλωσσών θα διευκολύνει την κινητικότητα των νέων και παράλληλα θα καταστήσει εφικτή την επικοινωνία με άλλους λαούς.
- **Τα προγράμματα ανταλλαγής μαθητών και φοιτητών.** Εδώ και αρκετά χρόνια τα προγράμματα αυτά προσφέρουν στους νέους της Ευρώπης την ευκαιρία να γνωριστούν μεταξύ τους και να άρουν τις εθνικές τους διαφορές. Συμβάλλουν, επίσης, στην επαφή των νέων με ξένα εκπαιδευτικά συστήματα και τη διεύρυνση των πνευματικών τους οριζόντων.
- **Η διοργάνωση ευρωπαϊκών εκδηλώσεων κοινωνικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος.** Χαρακτηριστικό είναι το παραδειγμα του Ευρωκοινοβουλίου των νέων, όπου συγκεντρώνονται μαθητές από όλα τα κράτη-μέλη της Ε.Ε., για να συζητήσουν για σοβαρά θέματα πολιτισμικού ενδιαφέροντος και να καλλιεργήσουν τις ανησυχίες και τους προβληματισμούς της νεολαίας.
- **Η ενίσχυση μαθημάτων που θα ενισχύσουν την ευρωπαϊκή ιδέα και τον διαπολιτισμικό χαρακτήρα της εκπαίδευσης.** Τέτοια μαθήματα είναι η ιστορία, η λογοτεχνία και η κοινωνιολογία που μέσω της βιωματικής και διαδραστικής μάθησης βοηθούν τους μαθητές να κατανοήσουν την ιστορία της Ευρώπης, τις πολιτιστικές διαφορές των μελών της και οπωσδήποτε τα προβλήματα και τα λάθη του παρελθόντος, προκειμένου στο μέλλον να αποφευχθούν.

Επίλογος

Ολοκληρώνοντας την εισήγηση μου, θα ήθελα για μία ακομά φορά να τονίσω ότι πρωτεύων στόχος της ευρωπαϊκής ενοποίησης είναι η επίτευξη της ειρήνης, της συνεργασίας και της ευημερίας όλων των λαών. Όμως όλα αυτά προϋποθέτουν τον σεβασμό των αξιών πάνω στις οποίες δημιουργήθηκε η ευρωπαϊκή κοινότητα. Πρέπει να γίνει κατανοητό από όλους ότι όσο κι αν προχωρά η σύγκλιση των αριθμών, αυτή δεν θα έχει κανένα αποτέλεσμα, εάν δεν συνοδεύεται από τη σύγκλιση των ανθρώπων και των αξιών. Κι αυτή είναι ίσως η μεγαλύτερη πρόκληση που καλείται να αντιμετωπίσει η ευρωπαϊκή εκπαίδευση σήμερα· να συνδυάσει αρμονικά την επιστημονική κατάρτιση των μαθητών με τη διαμόρφωση μιας υπερεθνικής και συνάμα ανθρωπιστικής συνείδησης.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας